

De contionibus militaribus

Δημηγορία Κωνσταντίνου βασιλέως πρὸς τοὺς τῆς ἀνατολῆς στρατηγούς.

1 Καὶ τὸ πολλάκις ὑμῖν ὀμιλεῖν χωρὶς τινὸς εὐλόγου αἰτίας ἐπιθυμητὸν καὶ ἐπέραστον, ὡσπερ τὸ ἀπολιμπάνεσθαι τῆς μεθ' ὑμῶν προσλαλιᾶς λυπηρὸν καὶ ἐπώδυνον κατ' ἐμὲ καὶ κρίσιν ἐμήν· οὐ γὰρ οὕτως ἐγὼ τοὺς ἐμοὺς στρατιώτας φιλῶ καὶ ὑπερασπάζομαι καὶ πάσης προσήσεως καὶ προσφθέγματος ἀξιῶ, ὡς καὶ μὴ διὰ γραφῆς ταῦτο τοῦτο πρὸς ὑμᾶς ἐνεργεῖν, οὐς κλῆρον ἐμὸν καὶ λαὸν θεοσύλλεκτον καὶ σχοίνισμα κληρονομίας κυρίου τὸ κράτιστον ὁ μόνος αἰώνιος καὶ ἀθάνατος βασιλεὺς δι' οἰκτιρμῶν ἀπείρους ἐμοὶ ἐχαρίσατο. ἀλλὰ καὶ τὸ διὰ γλώσσης τὰ τῆς εὐνοίας καὶ ὑπακοῆς ὑμῖν παραινεῖν, ἥδιστον πάντων ἐμοὶ καὶ περισπούδαστον, καὶ τὸ διὰ συλλαβῶν τὰ περὶ πολέμων διδάσκειν καὶ ἐνηχεῖν, καὶ πρὸς ἀνδρείαν τοὺς μὲν πρὸς τοῦτο ἐπιτηδεῖους ἀνδρειότερους ἐργάζεσθαι, τοὺς δὲ νωθροτέρους ἐπεγείρειν καὶ ἐξανιστᾶν πρὸς εὐτολμίαν καὶ στερρότητα πάσης ἐμοὶ ἡδονῆς καὶ πάσης ἡδείῳ τρυφῆς γνωρίζεται καὶ καθέστηκεν. τὰ μὲν ἱερὰ τοῦ θεοῦ εὐαγγελίου λόγια τὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς μέγεθος πρὸς τοὺς ἀνθρώπους δηλῶσαι βουλόμενά φησιν· οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ δέδωκεν εἰς θάνατον, ἐγὼ δὲ οὐ τὸν μονογενῆ υἱὸν, ἀλλ' ἐμαυτὸν ὄλον καὶ σῶματι καὶ ψυχῇ ὑμῖν ἐπιδίδωμι καὶ προσηλῶ καὶ ἀναμίγνυμι τὰς ἐμὰς σάρκας ταῖς ὑμετέραις σαρκί καὶ ὅστ' αὐτοῖς ὀστέοις, καὶ ἕν ἕκαστον τῶν μέλων ὡς συμπεφυκὸς καὶ συγγενηθὲν μεθ' ὑμῶν λογιζομαι, αὐτὴν δὲ τὴν ψυχὴν καίπερ μίαν οὖσαν ἐν πᾶσιν ὑμῖν διαμερίζω καὶ διαιρῶ, καὶ τῶγε κατ' ἐμαυτὸν μέρει ὑπ' ἐμοῦ καὶ ψυχοῦσθαι καὶ ζωογονεῖσθαι τὸν ἐμὸν θεοσύλλεκτον βούλομαι λαόν. τεκνία, οὐς ἐγὼ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγέννησα καὶ ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ κληρονομίᾳ κατεφύτευσα, ὁ Θεὸς ἠύξησέν τε καὶ εἰς μέτρον ἡλικίας ῥωμαλεωτάτης ἤγαγεν, δέξασθε τὴν παροῦσαν παραίνεσιν ἐξ αὐτοῦ τοῦ τῆς ψυχῆς βάθους καὶ τῶν κρυπτῶν τῆς καρδίας ταμείων ἀναπεμπομένην πρὸς ὑμᾶς. ἡ γὰρ καρδία μου καὶ ἡ σὰρξ μου κατὰ τὸν ἐν προφήταις ψάλλοντα Δαυὶδ 20 ἠγαλλιάσατο 20 ἔφ' ὑμῖν. καὶ πῶς γὰρ οὐκ ἀγαλλιᾶν χρή καὶ σκιρτᾶν καὶ γεγηθέναι, ὅποτε τοιαῦτα στρατεύματα, τοιοῦτον ἀνδρεῖον καὶ γενναιοτάτον λαόν, τοιούτους Ῥωμαίων προμάχους καὶ ὑπερασπιστὰς ὁ Θεὸς τῇ ἑαυτοῦ κληρονομίᾳ δεδώρηται. πολλάκις ὑμᾶς δι' ἐγγράφων ὑπαναγνωστικῶν πρὸς ἀνδρείαν ἐπηλείψαμεν, πλειστάκις ἐνουθετήσαμεν, καὶ κόρον οὐδένα τῆς πρὸς ὑμᾶς παραινέσεως ἔσχομεν. τί τοῦτο; τὸ διακαῆς καὶ διάπυρον καὶ θερμὸν τοῦ ἐν ὑμῖν πόθου παραστῆσαι βουλόμενοι καὶ οὐδ' αὐτὸ τὸ ἀκαριαῖον ἐν παρέργῳ τιθέμεθα, μὴ οὐχὶ πτέρυγας περιστερᾶς ἀναλαβέσθαι καὶ πρὸς ὑμᾶς καταπαῦσαι καὶ τὸ πρὸς ὑμᾶς φιλόστοργον φανερώσαι.

2 Νῦν δέ, ὡσπερ μὴ ἀρκούμενοι τοῖς προτέροις καὶ μικρὰ ταῦτα πρὸς τὸ ἐν ὑμῖν ζέον τῆς ἀγάπης ἠγούμενοι, αὐτούς, οὐς εἴχομεν κρεῖττονας τῶν θεραπόντων, εὐνουστάτους, πιστοτάτους, ἀξιολογωτάτους, φρονήσει καὶ πείρᾳ διαπρέποντας καὶ πλείω τῶν ἄλλων παρ' ἡμῶν τιμωμένους πρὸς ὑμᾶς ἐξεπέμψαμεν, ἵνα καὶ τοῦτο σκοπεῖν ἔχοιτε, ὅτι ἐξ αὐτῶν τῶν σπλάγχχνων ἡμῶν καὶ τῆς καρδίας τούτους ἀποσπᾶσαντες εἰς ἠγεμόνας καὶ κυβερνήτας ὑμῶν προεστησάμεθα. πρῶτα μὲν τοὺς ἀνδρειοτάτους καὶ γενναιοτάτους ἐξ ὑμῶν ἐκλέξασθαι τε καὶ τῶν ἄλλων ἀποχωρίσαι, ἵνα μὴ τῆς ἐκείνων ἀνανδρίας τὸ ὑμῶν ἀνδρεῖον ἐπισκιαζούσης καὶ συγκαλυπτούσης ἀφανῆ καὶ ἀδιάγνωστα τὰ τῆς ὑμῶν ἀρετῆς διαμείνοι, ἀντὶ δὲ τούτων οὐς ἂν ἐκεῖνοι ἐκλέξωνται ἀντεισάξωσιν, καὶ διὰ τοιαύτης παρασκευῆς καὶ

ἐκλογῆς καὶ φιλοπόνου καὶ ἔμμερίνου σπουδῆς τὰ φιλόχριστα ἡμῶν τάγματά τε καὶ θέματα πρὸς τὸ κρεῖττον καὶ ἄμεινον μεταγάγωσιν, ὡς ἐκ μόνης φήμης καταπτοεῖν τὸ ἀντίπαλον.

3 Ἐπεὶ δὲ διὰ γραμμάτων τῶν αὐτῶν περιφανεστάτων ἀνδρῶν καὶ ἀξιολογωτάτων ἡμῶν θεραπόντων ἀνεδιδάχθημεν, ὡς ἤδη κατὰ τὴν ἡμετέραν πρόσταξιν, μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν τοῦ Θεοῦ νεῦσιν καὶ ῥοπὴν πᾶν μὲν τὸ ἀχρεῖον καὶ πρὸς πολέμους ἀνεπιτήδειον ἀπεβάλλοντο, ὅσον δὲ γενναῖον καὶ χρήσιμον καὶ τῶν ἄλλων προκινδυνεῦον προὔκρινάν τε καὶ εἰς πολέμους ἀφώρισαν, καὶ πάσῃ ἐπιμελείᾳ καὶ σπουδῇ καὶ φιλοπόνου ἀγρυπνίαις πρὸς εὐταξίαν καὶ κατάστασιν ὑμῶν ἐχρήσαντο, –καὶ μέλλουσιν οἱ τοιοῦτοι τῆς βασιλείας ἡμῶν δοῦλοι ἀναλαβέσθαι ὑμᾶς, ὡς ἤδη κατηρτισμένους καὶ ἠτοιμασμένους καὶ πρὸς ταξείδιον ἀποκινήσαι καὶ κατὰ τῶν ἐχθρῶν ὀρμῆσαι, ὅπου παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν διωρίσθησαν, ἢ μὲν χαρὰ ἡμῶν εἰς τὸ ἀπειροπλάσιον ἠὺξήθη, καὶ δάκρυσιν ἅμα καὶ ἠδονῇ συσχεθέντες ἑαυτοὺς μὲν ἀναξίους εἰς ἰκεσίαν τοῦ Θεοῦ ἠγησάμεθα, τοὺς δὲ τιμιωτάτους καὶ ἁγίους πατέρας τοὺς ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς προσκαθεζομένους πρὸς δεήσεις ἐκκαλεσάμενοι καὶ πρὸς ἰκεσίας προτρεψάμενοι αὐτοὺς ἀδιαλείπτως καὶ ἀγρύπνως ὑπὲρ ὑμῶν προσεύχεσθαι διεταξάμεθα. ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς τῆς θεοφυλάκτου πόλεως ἐκκλησίαις καὶ τοῖς εὐαγέσι μοναστηρίοις τὸ αὐτὸ τοῦτο ποιεῖν διεκελευσάμεθα, ἵνα τῆς τούτων πάντων δεήσεως εἰς ὧτα κυρίου Σαβαώθ ἀναβαινούσης καὶ συγκιρναμένης καὶ συνενουμένης τῇ ὑμετέρᾳ προθυμίᾳ καὶ πρὸς ἡμᾶς πίπτει, εὐκόλος ὑμῖν καὶ ἀπρόσκοπος ἢ παροῦσα γένηται ὁδός. ἐπεὶ οὖν τὸ θαρρεῖν ἔκ τε τῆς τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ προνοίας καὶ βοηθείας ἔχομεν, ἔκ τε τῆς ἁγίας εὐχῆς τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων πατέρων, ἔκ τε τῆς ὑμετέρας ἐπαινετῆς ἀνδρείας καὶ εὐτολμίας, δέξασθε καὶ τὴν ἡμετέραν παραίνεσιν ὡς ἐκ πατρὸς φιλοστόργου καὶ τὰ σπλάγχνα περὶ ὑμῶν διακαιομένου καὶ μυρίαίς φροντίσι καθ' ἐκάστην ὑπὲρ ὑμῶν συνεχόμενου.

4 Τεκνία πιστὰ καὶ ἀγαπητὰ, στράτευμα ἱερόν τε καὶ θεοσύλλεκτον· νῦν–εἴπερ ποτὲ–καιρὸς ἦκει τὴν ὑμῶν ἀνδρείαν φανερωθῆναι, τὴν ὑμῶν εὐτολμίαν διαγνωσθῆναι, τὸ ἐπαινετὸν θάρσος πᾶσι δῆλον γενέσθαι. εἰ γὰρ καὶ πολλάκις ἐν τοῖς παρελθοῦσι χρόνοις κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἠνδραγαθήσατε καὶ κατ' αὐτῶν ἠριστεύσατε, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐπράττετο κατὰ συμβεβηκὸς καὶ τύχην ἄστατον καὶ ἀνώμαλον, τὰ δὲ κατ' ἐπιτήδευσιν καὶ τέχνην ἀνδρείας μὲν ὀνόματι κεχρωσμένην, ἀνανδρίας δὲ πράγματι γνωριζομένην, καὶ οὔτε τὰ τῶν ἀνδρείων καθαρῶς διεγινώσκετο, οὔτε τὰ τῶν ἀνάνδρων διεκρίνετο, ἀλλ' ὡσπερ ἐν συγχύσει καὶ σκοτομήνῃ ἢ νυκτομαχίᾳ τὰ καθ' ὑμᾶς συνεζοφοῦτο καὶ συνεκαλύπτετο. ἐπεὶ δὲ ἡ νῦν διὰ τῶν πιστοτάτων ἡμῶν δούλων καὶ γνησίων θεραπόντων γεγонуῖα ἐκλογὴ ἐκάστου ὑμῶν τὴν τε ἀνδρείαν καὶ γενναιότητα ἐφανέρωσεν, καὶ τοὺς πάλαι φθονερῶς (οὐκ οἶδα εἰπεῖν ἢ φιλαλήθως) καλυπτομένους καὶ ἀγνοουμένους εἰς φῶς προελθεῖν καὶ ἀναγνωρισθῆναι ἐκάστου ὑμῶν τὸ ἀνδρεῖον, τὸ εὐτολμον, τὸ καρτερικόν, καὶ ὑμεῖς μὲν δίκην καθαρῶς σίτου εἰς ἐκλογὴν προεκρίθητε, οἱ δ' ἄλλοι ὡσπερ ζιζάνια συναυξηθέντα τῷ σίτῳ ἀπερρίφησάν τε καὶ ἀπεβουκολήθησαν, δείξατε τὴν ὑμῶν κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἀνυπόστατον ὀρμὴν καὶ καρτερίαν. χωρήσατε κατ' αὐτῶν, καὶ χωρήσατε οὐκ ἐνδοιάζοντες, οὐ μετοκλάζοντες καὶ εἰς τὰ ὀπίσω χωροῦντες, ἀλλ' εἰς τὰ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενοι. ἔχετε τοὺς τὴν ὑμῶν κατοψομένους ἀνδρείαν τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τὸν τόπον ἡμῶν ἀναπληροῦντας.

ἔχετε τούτους καὶ διὰ λόγων καὶ δι' ἔργων τὸ ὑμῶν διεγεροῦντας πρόθυμον. δείξατε τούτοις τὴν ἐνοῦσαν ὑμῖν ἐκ φύσεως γενναιοτάτην καὶ καρτερὰν ἔνστασιν· ἰδέτωσαν ὑμῶν τοὺς ἰσχυροὺς βραχίονας κατ' ἐχθρῶν ἀγωνιζομένους, καὶ θαυμασάτωσαν, καὶ Θεὸν ἐν τούτῳ δοξασάτωσαν. ἐγὼ μὲν γὰρ ὄλος πρὸς ὑμᾶς ἀνακείμενος καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς καρδίαις ὑμῶν ὡσπερ ἐμβατεύων καὶ εἰσοικιζόμενος τοσοῦτον τῷ πρὸς ὑμᾶς ἔρωτι καὶ τῷ πόθῳ διεκινήθην καὶ ἀνεκράθην, ὥστε καὶ ἐτοιμασθῆναι καὶ εὐτρεπισθῆναι καὶ Θεοῦ συνενδοκοῦντος καὶ ἐπινεύοντος συνεκστρατεῦσαι μεθ' ὑμῶν, καὶ δι' ὄψεως αὐτῆς βεβαιωθῆναι, ἃ διὰ τῶν λόγων πάλαι προενηχούμην καὶ ἤκουον.

5 Εἰ οὖν ἐστὶν καὶ ἐν ὑμῖν τις πόθος τοῦ θεάσασθαι ἡμᾶς τε καὶ τὸν ἡμέτερον υἱὸν συνιππότης ὑμῶν καὶ συνοπλίτας καὶ συστρατιώτας, νῦν διὰ τῶν ἔργων αὐτῶν τὸν τοιοῦτον βεβαιώσατε πόθον, διὰ τῶν πραγμάτων τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐγκάρδιον ἀγάπην αὐξήσατε, ἵνα ταῖς ὑμῶν ἀριστεταῖς καὶ νίκαις καὶ κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπικρατεῖαις καὶ τοῖς ἀηττήτοις τροπαίοις νευρούμενος καὶ θαρσοποιούμενος προθυμότερος γενήσομαι τὴν μεθ' ὑμῶν ἐκστρατεῖαν ἀσπάσασθαι. πρότερον μὲν γὰρ ὑπέτρεχε τις φήμη περὶ τοῦ δυσσεβεστάτου Χαμβδᾶ καὶ τῶν μισοχρίστων Ταρσιτῶν, ὡς εἰσὶν ἀνδρεῖοί τε καὶ λαὸν πρὸς πολέμους ἄμαχον κέκτηνται, ἐξ οὗ πτοούμενοι καὶ καταχαυνούμενοι τὴν πρὸς ἐκείνους συμπλοκὴν ὑπεφεύγετε· ἀλλὰ νῦν τοῦτο οὐκ ἔστιν· ὡς γὰρ καὶ αὐτοὶ γινώσκετε, ὅτι ἀποσταλεῖς ὁ δεῖνα μετὰ καὶ τῶν λοιπῶν στρατηγῶν πρὸ καιροῦ τινος κατὰ τῶν χωρῶν καὶ κάστρων τῆς θεολέστου Ταρσοῦ, καὶ εἰς τὰ ἐνδότατα τούτων εἰσελθὼν, καὶ πάσῃ προθυμίᾳ καὶ λόγοις προτρεπτικοῖς τὸν σὺν αὐτῷ λαὸν καθοπλίσας ὁποῖον εἰργάσατο ταξειδίον, καὶ ὁπόσους ἐχειρώσατο καΐτας καὶ λαὸν πλεῖστον τῶν Ταρσιτῶν, οὐδένα ὑμῶν διέλαθεν. ἀλλὰ καὶ ὁ ἀποσταλεῖς λαὸς πρὸ μικροῦ ἐν Μεσοποταμίᾳ, μετὰ τοῦ Πατρικίου ὁ δεῖνα καὶ τῶν λοιπῶν καὶ τὸ γενναῖον τοῦ Χαμβδᾶ καὶ ἀκαταγώνιστον—ὡς ὤζετο—σύστημα τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ καταβαλὼν καὶ ἀπονητὶ χειρωσάμενος πάντως πείσει τὰς ὑμετέρας ψυχὰς εὐτολμοτέρας γενέσθαι, καὶ θαρραλεωτέρας πρὸς τὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν συμπλοκὴν. 6 Περὶ μὲν γὰρ τῆς ὑμῶν ἀνδρείας πολλὴ καὶ μεγάλη φήμη τῶν ἔθνικῶν κατεκράτει ἀκοῶν, ὡς ἀνυπόστατον ἔχετε τὴν ὀρμὴν, ὡς ἀσύγκριτον τὴν ἀνδρείαν κέκτησθε, ὡς ἀταπείνωτον τὸ φρόνημα πρὸς πολέμους ἐνδείκνυσθε. ἐπεὶ δὲ νῦν μοῖραί τινες τῶν τοιούτων ἔθνῶν μεθ' ὑμῶν συνεξεστράτευσαν, τῶν μὲν ἄλλων, τῶν ἐν τοῖς προτέροις ταξειδίοις ἀριστευσάντων αὐταῖς ὄψεσι τό τε ἀνδρεῖον καὶ γενναῖον ἐξεπλάγησαν, νῦν καταπλαγήτωσαν καὶ τὴν ὑμῶν εὐτολμίαν, θαυμασάτωσαν τὴν πρὸς βαρβάρους ἀνίκητον ἰσχὴν καὶ ἀήττητον. γένεσθέ μοι καὶ τῶν ἔθνῶν θαῦμα καὶ ἐκπληξίς, καὶ τῶν ὁμοφύλων ἰσχύς καὶ κραταίωσις· νευρώσατε τὰς ψυχὰς, κρατύνετε τοὺς βραχίονας, παραθήξατε τοὺς ὀδόντας δίκην ἀγρίων συῶν, καὶ μηδεὶς νῶτα δοῦναι τοῖς ἐχθροῖς πειραθῆ, ὡς ὁ γε τοῦτο κατὰ νοῦν βαλλόμενος πρότερον τὴν ἑαυτοῦ ἀπαγορεύσει ζωὴν. λαληθήτωσαν τὰ ὑμῶν ἀριστεύματα καὶ ἐν ταῖς ἀλλοτρίαις χώραις, ἐκπλαγήτωσαν καὶ οἱ συνόντες ὑμῖν ἔθνη καὶ τὰ ὑμῶν κατορθώματα, γενέσθωσαν κήρυκες τοῖς αὐτῶν συμφυλέταις τῶν τε τροπαίων καὶ νικοποιῶν συμβόλων, ὡς ἂν ὑμᾶς ἐργασαμένους θεάσωνται. 7 Ταῦτα καὶ πρὸς τὰ τῆς ἀνατολῆς φιλόχριστα καὶ θεοσύλλεκτά φαμεν στρατεύματα καὶ πρὸς τοὺς ἀπὸ Μακεδονίας καὶ Θράκης συνεκστρατεύσαντας ὑμῖν, καὶ δηλοῦμεν καὶ γνωρίζομεν· καὶ οὗτοι γὰρ οὗτοι συστρατιῶται καὶ συνέκδημοι γεγόνασιν ὑμῶν, καὶ πολλάκις ἐν πολέμοις

ἀριστεύσαντες κατεφάνησαν· ἡλίκα γὰρ ἐν Λαγγοβαρδία σταλέντες κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἀνέστησαν τρόπαια, καὶ ὅπως τοὺς ἐναντιομένους τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ἐχειρώσαντό τε καὶ καθυπέταξαν, ἡμᾶς μαρτυροῦντας προσδέξασθε. 8 Μετ' αὐτῶν οὖν ὡς μιᾶς καὶ βασιλείας καὶ δεσποτείας καὶ δοῦλοι καὶ στρατιῶται τυγχάνοντες τὴν παροῦσαν ἐκστρατείαν προθύμως ποιήσατε ἀδελφικῶς πρὸς αὐτοὺς διακείμενοι καὶ πατρικῶς τῆς αὐτῶν σωτηρίας φροντίζοντες· συνεργοὶ γὰρ ὑμῶν ἀπεστάλησαν, καὶ κοινωνοὶ τῶν ὑμετέρων κινδύνων καὶ ἀριστευμάτων γεγέννηται. πᾶσιν ὑμῖν, ὡς ἐμοῖς σπλάγχνοις καὶ μέλεσι, τὰ αὐτὰ παραινῶν καὶ διὰ τῆς παρούσης φθειγόμενος γραφῆς πέποιθα ἐπὶ Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν θεόν, τὸν μόνον ἀθάνατον βασιλέα, καὶ τοιαύταις ἐλπίσιν ἐπερείδομαι, ὡς οὐ καταισχυνεῖτέ μου τὴν εἰς ὑμᾶς προσδοκίαν, οὐκ ἀποσβέσετε τὰς ἐλπίδας, οὐ τὴν εὐγνωμοσύνην ἀμβλύνετε, οὐ νοθεύσετε τὴν δούλωσιν, ἀλλ' ὡς τῆς βασιλείας ἡμῶν μὲν γνήσιοι καὶ πιστότατοι δοῦλοί τε καὶ ὑπήκοοι καὶ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ γένους ὑπέρμαχοι στερροὶ καὶ ἀκαταγώνιστοι τοιαύτην καὶ τοσαύτην τὰ νῦν καὶ τὴν ἀνδρείαν καὶ ἄλλην πᾶσαν εὐτολμίαν καὶ γενναϊότητα ἐπεδείξασθε, ὥστε νικητὰς ὑμᾶς καὶ τροπαιοφόρους κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἀναφανέντας καὶ μετὰ νίκης καὶ ἀλαλαγμῶν χαροποιῶν ὑποστρέψαντας καὶ ἀγκαλισόμεθα ὑμᾶς καὶ προσδεξόμεθα, καὶ τὰ διὰ Χριστὸν τραυματισθέντα σώματα ὑμῶν, ὡς μαρτυρικὰ μέλη, κατασπασόμεθα καὶ τῷ τοῦ αἵματος λύθρῳ ἐγκαυχησόμεθα καὶ ἐνδοξασθησόμεθα ἐφ' ὑμῖν καὶ τοῖς ὑμετέροις γενναίοις κατορθώμασί τε καὶ ἀγωνίσμασιν, ἵνα δὲ γνῶτε, ὅποσον περὶ ὑμῶν ἐμπυρίζομαι τὴν ψυχὴν καὶ ὅλος διακαίομαι καὶ καταφλέγομαι πάντοθεν ὑμῖν ἐπινοῶν τὰ πρὸς σωτηρίαν συντείνοντα καὶ κατευοδοῦντα ὑμᾶς, ἰδοὺ ἐκ τῶν ἀχράντων καὶ πανσέπτων συμβόλων τοῦ πάθους Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, τῶν τε τιμίων ξύλων καὶ τῆς ἀχράντου λόγῃς, καὶ τοῦ τιμίου τίτλου, καὶ τοῦ θαυματουργοῦ καλάμου, καὶ τοῦ ἐκ τῆς τιμίας αὐτοῦ πλευρᾶς ἀπορρεύσαντος ζωοποιοῦ αἵματος, τοῦ τε πανσέπτου χιτῶνος, καὶ τῶν ἱερῶν σπαργάνων, καὶ τῆς θεοφόρου σινδόνης καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ ἀχράντου πάθους αὐτοῦ συμβόλων ἀπομυρίσαντες ἐξαπεστείλαμεν ὑμῖν ἀγίασμα τοῦ ῥαντισθῆναι ἐφ' ὑμῖν καὶ δι' αὐτοῦ περιχρισθῆναι καὶ θεῖαν ἐξ ὕψους ἐπενδύσασθαι δύναμιν. πιστεύω γὰρ τῷ ἀληθινῷ μου θεῷ καὶ σωτῆρι Χριστῷ, ὅτι ὡσπερ διὰ τοῦ ἀπορρεύσαντος αἵματός τε καὶ ὕδατος ἐκ τῆς ἀχράντου αὐτοῦ πλευρᾶς τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος ἀνέπλασέν τε καὶ ἐζωοποίησεν, οὕτως καὶ διὰ τοῦ ῥαντισμοῦ τοῦ ἀγίου τούτου ὕδατος καὶ ζωογονήσει καὶ ἀναπλάσει ὑμᾶς, καὶ θάρσος καὶ ἰσχύον καὶ δυναστείαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπιχορηγήσει. ὁ δὲ τῶν αἰώνων δημιουργὸς καὶ πάσης κτίσεως συνοχεὺς Χριστός, ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν, ὁ σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ καὶ τῷ συμφυεῖ καὶ ζωοποίῳ Πνεύματι συνπροσκυνοῦμενος καὶ συνδοξαζόμενος, ὁ τὰ ἀσθενῆ ἐνισχύων καὶ τὰ ταπεινὰ δυναμῶν, ὁ καὶ Φαραωνίτιδα στρατιὰν βυθῷ θαλαττίῳ περικαλύψας καὶ λαὸν ταπεινὸν διασώσας, ὁ μόνος ὑψηλὸς καὶ δυνάστης, ὁ καθηήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ καὶ ἐφορῶν ταπεινά, ὁ περιζωννύων ῥομφαίαν τοῖς δυνατοῖς ἐν πολέμῳ καὶ χορηγῶν ἐξ ὕψους τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτὸν βοήθειαν, ὁ ὑπερηφάνοις ἀντιτασσόμενος, ταπεινῶν δὲ ἁμαρτωλοὺς ἕως γῆς, ὁ διδάσκων χεῖρας εἰς πόλεμον καὶ τοὺς βραχίονας τῶν εἰς αὐτὸν ἐλπίζόντων εἰς τόξον τιθέμενος χαλκοῦν, ὁ διδοὺς ὑπερασπισμὸν σωτηρίας καταδιώκειν τοὺς βλασφήμους ἐχθροὺς ἕως ἂν ἐκλίπωσιν, ὁ περιζωννύων δύναμιν εἰς πόλεμον, ὁ συμποδίζων πάντας τοὺς ἐπανισταμένους τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πολεμοῦσιν καὶ λεπτύνων αὐτοὺς ὡσεὶ χνοῦν κατὰ πρόσωπον ἀνέμου, αὐτὸς

τῆ ἀπείρω καὶ ἀφάτῳ αὐτοῦ ἀγαθότητι καὶ τοῖς ἀμέτροις καὶ ἀκαταλήπτοις οἰκτιρμοῖς ἐπόψοιτο ὑμᾶς ἐν ἐλέῳ καὶ εὐμενείᾳ, ἐπίδοι ἐφ' ὑμᾶς ἄνωθεν ἰλέῳ ἐν ὄμματι καὶ κατασκευάσει τὴν ὁδὸν ὑμῶν ἔμπροσθεν ὑμῶν· αὐτὸς ἐξαποστελεῖ τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ κατευθυνεῖ τὴν ὁδὸν ὑμῶν, αὐτὸς ἀγγελικαῖς παρεμβολαῖς περικυκλῶσαι ὑμᾶς καὶ ἀντιλάβοιτο καὶ ἀναλω τοὺς τῆς ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν βλάβης διατηρῆσαι, ὡς ἂν ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ καὶ τῷ κράτει μετὰ νίκης καὶ τροπαίων ἐπανακάμπτοντες πρὸς ἡμᾶς, σχοίητε μὲν τὸν ἐξ ἀνθρώπων ἔπαινον ἀείμνηστον καὶ ἀνεξάλειπτον γενεαῖς γενεῶν διαμένοντα καὶ λαλούμενον, σχοίητε δὲ καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν εὐφραينوμένην καὶ τερπομένην ἐπὶ τοῖς ὑμῶν κατορθώμασι καὶ ταῖς ὑμετέραις ἀριστείαις, ἐνωραῖζομένην πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ θεοτόκου μητρὸς Αὐτοῦ καὶ πάντων τῶν ἀγγελικῶν ἀσωμάτων δυνάμεων καὶ ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος Τούτῳ θεραπευσάντων καὶ ὑπὲρ Αὐτοῦ τελειωθέντων· ἀμήν.